

VINJE KOMMUNE
Vinjevegen 192
3890 VINJE

Seksjon Klima, næring og innovasjon

Vår dato: 02.12.2025
Dykkar dato: 20.10.2025
Vår referanse: 25/20797-2
Dykkar referanse: 2025/896-19
Vår saksbehandlar: Geir Sørørum

Uttale til varsel om oppstart av arbeid med KDP Naturmangfald og høyring av framlegg til planprogram - kommunedelplan for naturmangfald - Vinje kommune

Telemark fylkeskommune viser til oversending registrert 20. oktober 2025 med varsel om oppstart av arbeid med KDP Naturmangfald og høyring av framlegg til planprogram. Frist for innspel er sett til 1. desember 2025.

Rollene og ansvaret til fylkeskommunen

Telemark fylkeskommune har fått varsel om oppstart av planarbeid av KDP Naturmangfald og høyring av framlegg til planprogram, i medhald av plan- og bygningsloven (pbl) § 12-8.

Fylkeskommunen skal bidra til at nasjonale og regionale føringar blir følgde opp i alt planarbeid. Vi har ei rolle som regional utviklingsaktør, planmyndigheit og planfagleg rettleiar. Innspelet frå fylkeskommunen blir gitt med grunnlag i mål, prinsipp og oppfordringar, slik dei er nedfelte i overordna nasjonale og regionale styringsdokument.

Innspelet fylkeskommunen har til varselet

Telemark fylkeskommune vil i punkta nedanfor kommentere på dei delane av planarbeidet som rører ansvarsområda våre:

Sektor samfunnsutvikling

Seksjon samfunn og plan

Telemarksplanen (Regional planstrategi, vedtatt i fylkestinget 11.12.2024)

Framlegget til planprogram viser til Telemarksplanen og har lagt vekt på satsingsområdet Naturrike Telemark, med dei tilhøyrande hovudmåla. Fylkeskommunen er samd i at ein plan for naturmangfaldet vil kunne bidra til å utvikle Telemark i rett retning med omsyn til naturen.

Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (Heiplanen)

Telemark fylkesting vedtok 22. oktober 2025 (sak 82/25) å starte arbeidet med revisjon av Heiplanen, saman med Agder, Rogaland og Vestland fylkeskommunar, delvis finansiert med

midlar frå tilskotsordninga Natursats. Det skal oppnemnast ei styringsgruppe med representantar mellom anna frå kommunane. Sentralt i arbeidet er villreinen sine leveområder. Vi ber kommunen supplere planprogrammet med dette arbeidet i omtalen av Heiplanen.

Seksjon klima, næring og innovasjon

Klima og energi

Naturmangfald spelar ei rolle i å fange og lagre klimagassar. Det er viktig å sikre at ein sikrar karbonrike areal som for eksempel myr.

Naturmangfald spelar også ei viktig rolle ved å bidra til viktige økosystemtenester.

Klimaendringane som er venta framover aukar betydninga av å vareta økosystemtenestene frå naturen, i det dei er sentrale i å unngå negative konsekvensar av klimaendringane. Varetakast ikkje desse økosystemtenestene vil det å finne erstatningar for dei bety store økonomiske konsekvensar. I mange tilfeller vil svekking eller bortfall av desse tenestene ikkje kunne kompensast for.

Vilt og fisk

Kommunedelplanar for naturmangfald vil ofte fokusera på artar og livsmiljø som ligg til statsforvaltaren sine ansvarsområde. Me håpar likevel kommunen også rettar merksemd mot haustbare artar av innlandsfisk og vilt, og teke vare på desse interessene. I den samanhengen tilrår me også at dei kommunale tilrådingane for hjorteviltforvaltninga blir teke i betraktning i vidare prosess.

Kulturarv

Naturmangfald og kulturarv påverkar kvarandre gjensidig, og saman dannar dei grunnlaget for heile natur- og kulturmiljøet vårt. Kulturarv er eit resultat av menneskeleg påverking av naturen og forståinga av naturen som ressurs. Mange av kulturmiljøa og kulturmarktypane vi ser i dag, har vorte til gjennom eit langvarig samspel mellom menneske og natur. Planen bør behandle kulturmiljø og kulturlandskap som ein integrert del av naturmangfaldet, for å sikre at også kulturhistoriske verdiar inngår i vurderingane av arealbruk.

Planen bør sjå på kulturhistorisk heilskap i viktige kulturlandskap. Riksantikvaren har nyleg laga ei oversikt over kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse som er relevant å ta for seg i vidare planlegging. Møsstrand er eit av kulturmiljøa som er valde ut i denne oversikta. Fylkeskommunen meiner derfor at det er viktig at kommunen tek for seg dette i det vidare arbeidet med kommunedelplanen.

Kommunen bør også på generelt grunnlag sjå på kulturhistoriske verdiar knytte til landskapsdanning gjennom mellom anna seterdrift, slått, beiting og jakt. Det bør vidare sjåast på betydninga av aktive beitebruk og tradisjonell drift for å halde oppe naturtypar som slåttemark, slåttemyr og artsrike beitemarker. Tradisjonane knytte til dette er ein del av immateriell

kulturarv som er viktig når det gjeld stadidentitet og lokal naturforståing. Kulturlandskap inneheld også gamle jordbruksstrukturar, ferdselsveggar og seterbusetnad. Planen bør derfor ta omsyn til naturtypar og tradisjonar som er forma gjennom langvarig menneskeleg bruk, ettersom desse er viktige for å bevare både artar og kulturmiljø.

Med helsing

Geir Sørum

geir.sorum@telemarkfylke.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og blir sendt utan signatur.